

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3506

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *dubieus wapenexportbeleid* (ingezonden 10 augustus 2023).

Mededeling van Minister **Schreinemacher** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 1 september 2023).

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het artikel «Europese wapenfabrikanten zijn juridisch vrijwel onaantastbaar. Dat moet veranderen»?¹

Vraag 2

Deelt u de mening van de VN dat Europa een «belangrijk vertrekpunt» is voor illegale wapenstromen?

Vraag 3

Onderschrijft u de stelling dat de wapenindustrie juridisch «vrijwel onaantastbaar» is en dat NGO's «juridische hindernissen» ondervinden om wapenexportvergunningen aan te vechten? Wat onderneemt u hiertegen?

Vraag 4

Is het juist dat «tot wel 40 procent» van de wapens in sommige delen van Latijns-Amerika van Europese makelij zijn?

Vraag 5

Erkent u dat slachtoffers van Europese wapens niet of onvoldoende in Europa hun recht kunnen halen? Vindt u dat acceptabel? Wat onderneemt u hiertegen?

Vraag 6

Bent u het eens dat Europese wapenfabrikanten in Europa aangeklaagd moeten kunnen worden? Zo nee, waarom niet?

¹ NRC, 9 aug 2023, Opinie I Europese wapenfabrikanten zijn juridisch vrijwel onaantastbaar. Dat moet veranderen – NRC.

Vraag 7

Bent u bereid standaard een «eindgebruikersclausule» (end user certificate) toe te voegen aan wapenexportvergunningen, om misbruik en/of doorverkoop te voorkomen?

Vraag 8

Welke andere aanbevelingen uit het onderzoek van de auteur bent u bereid over te nemen?

Vraag 9

Klopt het dat u het beleid rond wapenexport wil versoepelen door deel te nemen aan het verdrag tussen Frankrijk, Duitsland en Spanje inzake exportcontrole in het defensiedomein?²

Vraag 10

Vindt u het aanvaardbaar dat Nederland, een belangrijke exporteur van wapens, met dit verdrag een groot deel van de democratische controle uit handen geeft?

Vraag 11

Erkent u dat een dergelijk ingrijpend besluit niet past bij een demissionaire regering?

Vraag 12

Klopt het dat u het aanvullend nationaal beleid rond wapenexport (presumption of denail) «per direct» wil laten vervallen? Waarom doet u dit per decreet in plaats van eerst een fatsoenlijk Kamerdebat te voeren?

Vraag 13

Deelt u de mening dat wapens geen bloemen zijn en dat veiligheid en democratische controle dus zwaarder wegen dan concurrentiepositie en «een gelijk speelveld» van wapenbedrijven? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Bent u bereid de voorstellen in uw brief van 14 juli per direct terzijde te leggen?

Mededeling

Naar aanleiding van de schriftelijke vragen van het lid Van Dijk over recente wijzigingen in het wapenexportbeleid (ingezonden op 10 augustus 2023, met kenmerk 2023Z14060), deel ik u mede dat het niet mogelijk is gebleken om de beantwoording binnen de gestelde termijn aan uw Kamer te doen toekomen. Nadere afstemming tussen de betrokken ministeries is nodig om de vragen zorgvuldig en volledig te beantwoorden. Het streven is de antwoorden zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.

² Brief regering inzake Maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking en verdere Europese convergentie van het wapenexportbeleid, 14 juli 2023, 2023D32804.